

กลยุทธ์การสื่อสารในโครงการพัฒนาเยาวชนตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง
ของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

นางสาววิลานีนีย์ บุญเรือง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

COMMUNICATION STRATEGIES IN THE ROYAL SUFFICIENCY ECONOMY IN YOUTH
DEVELOPMENT PROJECT OF SIAM COMMERCIAL BANK PCL.

Miss Wilasinee Boonruang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Development Communication

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

490929

หัวข้อวิทยานิพนธ์

กลยุทธ์การสื่อสารในโครงการพัฒนาเยาวชนตามแนวพระราช
ดำริเศรษฐกิจพอเพียง ของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด
(มหาชน)

โดย

นางสาววิลาสินีย์ บุญเรือง

สาขาวิชา

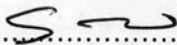
นิเทศศาสตร์พัฒนาการ

อาจารย์ที่ปรึกษา

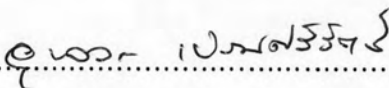
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวิมณา วงษ์กะพันธ์

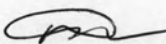

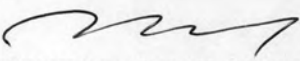
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารบัณฑิต

..........คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..........ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อุบลวรรณ เปรมศิริรัตน์)

..........อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวิมณา วงษ์กะพันธ์)

..........กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พัชนี เชายฉายา)

วิลาลินี บุญเรือง : กลยุทธ์การสื่อสารในโครงการพัฒนาเยาวชนตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง
ของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (COMMUNICATION STRATEGIES IN THE ROYAL
SUFFICIENCY ECONOMY IN YOUTH DEVELOPMENT PROJECT OF SIAM COMMERCIAL BANK
PCL.) อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวัฒนา วงษ์กะพันธ์, 209 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลยุทธ์การสื่อสารในโครงการพัฒนาเยาวชน
ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และการมีส่วนร่วมของครูและเยาวชน
ที่อยู่ในโครงการพัฒนาเยาวชนตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ซึ่ง
ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 34 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลยุทธ์การสื่อสารในโครงการพัฒนาเยาวชนได้แก่ กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อให้ความรู้ กลยุทธ์การสื่อสาร
เพื่อการโน้มน้าวใจ กลยุทธ์การใช้สื่อ และกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่าย
2. กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อให้ความรู้ คือ ให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการการเงินโครงการ (ธุรกิจ) เน้นการ
บริหารรายรับ-รายจ่าย และความรู้ด้านการบริหารจัดการการเงินส่วนบุคคล เน้นการลงทุน การออมในระยะยาว โดย
นำเสนอความรู้โดยเน้นการบรรยายเป็นหลักจากสิ่งที่วิทยากรนัด จากการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน
3. กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ เป็นการพูดโน้มน้าวใจพร้อมกับให้ความรู้แก่ครูและเยาวชน ให้เห็น
ความสำคัญกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพอเพียง เรื่องของการบริหารจัดการการเงิน โดยใช้สื่อบุคคล เป็นหลัก
4. กลยุทธ์การใช้สื่อ พบว่า สื่อที่ใช้ในโครงการพัฒนาเยาวชนได้แก่ สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจและสื่อ
อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสื่อบุคคลเป็นสื่อที่สำคัญที่สุด ทั้งนี้เยาวชนได้ให้คำแนะนำกับสื่อเฉพาะกิจว่า อยากได้รูปแบบที่แปลก
ใหม่ที่มีอักษร รูปภาพและสีสันทันตึงดูใจ
5. กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่าย แบ่งเป็นการสร้างเครือข่ายในธนาคาร ได้แก่ (1) ความสนใจใน
แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเหมือนกัน (2) ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมองค์กรเพื่อสังคม (3) การสื่อสาร
ผ่านสื่อและการสื่อสารตัวต่อตัว และการสร้างเครือข่ายภายนอกธนาคารได้แก่ การจูงมือกับองค์กรอื่นที่ทำโครงการ
เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอยู่แล้ว
6. การมีส่วนร่วมของครูและเยาวชน ที่ร่วมโครงการพัฒนาเยาวชน คือ โรงเรียนได้นำองค์ความรู้ที่ธนาคาร
ให้มาบูรณาการเข้ากับกิจกรรมและการเรียนการสอน โดยโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย เพชรบุรี ดำเนินโครงการ "สุด
ยอดคนประหยัด" และโรงเรียนโยธินบูรณะ ดำเนินโครงการ "สมุดบันทึกการออม"
7. สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วม พบว่า กิจกรรมการแจกของแถมเป็นสิ่งที่เยาวชนให้ความสนใจ ส่วน
กิจกรรมการมีส่วนร่วมเยาวชนให้ความสนใจในเนื้อหาสาระที่มีความทันสมัย โดยต้องการให้เสนอในรูปแบบของละคร
การ์ตูน นิทาน เกมส์ ด้านสื่อบุคคลพบว่ามีความน่าเชื่อถือ แต่อยากให้มีการสร้างอารมณ์ขันมากกว่านี้

ภาควิชา.....การประชาสัมพันธ์.....
สาขาวิชา.....นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....
ปีการศึกษา...2549.....

ลายมือชื่อนิติ..... วิลาลินี บุญเรือง
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

##MAJOR : DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEYWORD : COMMUNICATION STRATEGIES/PATICIPATION/THE ROYAL SUFFICIENCY ECONOMY/YOUTH DEVELOPMENT PROJECT.

WILASINEE BOONRUANG : COMMUNICATION STRATEGIES IN THE ROYAL SUFFICIENCY ECONOMY IN YOUTH DEVELOPMENT PROJECT OF SIAM COMMERCIAL BANK PCL.THESIS ADVISOR : ASSIST.PROF.SUWATTANA VONGGAPAN, 209pp.

The Objective of this qualitative research is to study the communication strategies in the Royal Sufficiency Economy in Youth Development Project of Siam Commercial Bank PCL. and participation among the teachers and students in this project.Documentary research and in-dept interview with 34 key informants were used to complete the study.

The results are as followed :

1. Communication strategies from the youth development program include education strategy, persuasive strategy, channel strategy and network forming strategy.
2. The communication strategies in education are training on business financial management which based on the topic of income and outcome management. Another training topic is personal financial management which is composed of investment and long-term saving. The presentation was made by description from speakers who are specialist from the educations and/or experiences.
3. Persuasive strategy was bolstered by The royal economy sufficiency by elaborate financial management through human media.
4. Channel strategy are human media, specialized media and electronic media .The most important media is human media. Furthermore the youth advise the specialized media that the attractive alphabet and colourful media are more fascinated.
5. The communication strategy in network forming is composed of network forming inside and outside the bank. Network forming inside the bank includes (1) Similarity in attention of the royal economy efficiency (2) Desire to participate in the Corporate Social Responsibility, and (3) The communication by using the media and face-to-face communication. Network forming outside the bank is a cooperation with the exterior organizations that are working on the royal efficiency economy project in school.
6. Participation among the teachers and their students from the youth development project is application of the knowledge gained from organization with the amusement and schooling. The examples are "The Best Saver Project" by Princess Chulabhorn's College Phetchaburi and "The Saving Book Project" by Yothinburana School.
7. According to the participation technique, it found that giveaway activity interest the youth.In addition, the youth will pay an attention on the up-to-date content and want the materials apply the matter in a soap opera, comic, fiction, games etc. Finally, the human media is honorable but should entertain the youth to feel plesant during the presentation.

Department.....Public Relations.....
 Field of Study.....Development Communication.....
 Academic year.....2006.....

Student's Signature...*Wila B.*.....
 Advisor's Signature.....*[Signature]*.....
 Co-Advisor's Signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวัฒน์ วรงค์พันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ในการวิจัยครั้งนี้ด้วยดีเสมอมา ทั้งนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ อุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์ ซึ่งได้ให้เกียรติมาเป็นประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ พัทนี เขยจรรยา ที่ได้สละเวลามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้ให้คำแนะนำเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้สมบูรณ์มากที่สุด

ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณ คุณองค์อร อภากร ณ อยุธยา ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่บริหารงานสื่อสารองค์กร ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน), คุณศศิณี ลิ้มพงษ์ ผู้จัดการโครงการพัฒนาเยาวชนตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ที่ได้ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะและช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยความเอ็นดูยิ่งมาตลอดระยะเวลาการเก็บข้อมูล, ขอขอบพระคุณ อ.ปริศนา ตันติเจริญ โรงเรียนโยธินบูรณะ และ อ.ประทีป เมืองงาม โรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย เพชรบุรี สำหรับการอนุเคราะห์ข้อมูล การติดต่อประสานงานต่างๆ ให้เป็นไปอย่างราบรื่น รวมทั้งขอขอบคุณอาจารย์และน้องๆ โรงเรียนโยธินบูรณะ จ.กรุงเทพมหานครและโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย เพชรบุรี ทุกท่าน ที่ได้กรุณาสละเวลา และให้ความร่วมมือที่ดีในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ ซึ่งทุกความคิดและทุกคำพูดทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ ได้จนสำเร็จในที่สุด

ขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ที่ทำงาน (ธนาคารไทยพาณิชย์) เพื่อนบรรณารักษ์ มข. ที่คอยถามไถ่ด้วยความห่วงใย เพื่อนๆ Dev.Com. ที่เคียงบ่าเคียงไหล่ด้วยกันตลอดมา ขอขอบคุณพิเศษกับความน่ารักของ พี่สุดศิริ ชาวนาเจริญ คุณอมรพันธ์ อนุเคราะห์ คุณสิริรัตน์ สิริภักดิ์ และคุณจิราภรณ์ เหลาทอง สำหรับการช่วยเหลือด้วยใจ ในทุกๆ เรื่อง

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างยิ่ง สำหรับคุณสุนินทร์-คุณลาวัลย์ บุญเรือง คุณพ่อคุณแม่ ซึ่งถือเป็นแหล่งกำลังใจและกำลังทรัพย์ที่สำคัญ ความรักและ ความอบอุ่นที่ได้รับทำให้ผู้วิจัยสามารถผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบากและน้ำตาได้อย่างเข้มแข็งตลอดระยะเวลา 2 ปี ขอขอบคุณอาจารย์กรกฎ นุสิทธิ์ ที่คอยอยู่เคียงข้างกัน จนสามารถถักทอฝันในการสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์ ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้อย่างภาคภูมิใจ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ปัญหำนำการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสาร.....	10
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกลยุทธ์การสื่อสารและเครือข่ายการสื่อสาร.....	21
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ.....	32
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	39
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง.....	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62

บทที่	หน้า
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	
รูปแบบการวิจัย.....	69
แหล่งข้อมูล.....	69
ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย.....	70
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	72
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	73
แนวประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์.....	74
การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล.....	77
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
การนำเสนอข้อมูล.....	78
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	
ส่วนที่ 1	โครงสร้างการบริหารจัดการโครงการพัฒนาเยาวชนตามแนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียงของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน).....80
ส่วนที่ 2	กลยุทธ์การสื่อสารในโครงการพัฒนาเยาวชน.....103 กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อให้ความรู้.....105 กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ.....112 กลยุทธ์การใช้สื่อ.....115 กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่าย.....119
ส่วนที่ 3	การมีส่วนร่วม.....125 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เพชรบุรี จ.เพชรบุรี.....125 ขั้นตอนการมีส่วนร่วม.....131 วิธีการสร้างการมีส่วนร่วม.....141 โรงเรียนโยธินบูรณะ จ.กรุงเทพมหานคร.....148 ขั้นตอนการมีส่วนร่วม.....150 วิธีการสร้างการมีส่วนร่วม.....159

บทที่	หน้า ^ฉ
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	
สรุปผลการวิจัย.....	164
อภิปรายผล.....	186
ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา.....	199
ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	201
รายการอ้างอิง	203
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	209

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1	แสดงการร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน).....97
2	แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานโครงการสุดยอดคนประหยัด.....135
3	แสดงการประเมินผลโครงการสุดยอดคนประหยัด.....139
4	แสดงขั้นตอนการดำเนินงานโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนโยธินบูรณะ เปรียบเทียบกับขั้นตอนการดำเนินงานของผู้วิจัย.....153
5	แสดงบันทึกการออมของนักเรียนโรงเรียนโยธินบูรณะ.....158
6	สรุปขั้นตอนการมีส่วนร่วมของโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย เพชรบุรี และ โรงเรียนโยธินบูรณะ จ.กรุงเทพมหานคร.....194

สารบัญญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงกระบวนการสนับสนุนโรงเรียนของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน).....	95
2 แสดงกลยุทธ์การให้ความรู้ในโครงการพัฒนาเยาวชน.....	111
3 แสดงกลยุทธ์การใช้สื่อในโครงการพัฒนาเยาวชน.....	115
4 แสดงกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่ายในโครงการพัฒนาเยาวชน.....	119
5 แสดงสรุปกลยุทธ์การสื่อสารภายในโครงการพัฒนาเยาวชน.....	124
6 แสดงมโนทัศน์การพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์ของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เพชรบุรี	128
7 แสดงขั้นตอนการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนโยธินบูรณะ จ.กรุงเทพมหานคร.....	151